

ภูมิอากาศจังหวัดเพชรบูรณ์

ที่ตั้งและอาณาเขต

เพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 346 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 12,668 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,469,426 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดเลย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ และขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก พิจิตร และนครสวรรค์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเพชรบูรณ์มีทิวเขาล้อมรอบอาณาเขตจังหวัด ตั้งแต่ด้านตะวันตกที่ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลกสู่แนวเขตทางด้านเหนือ ด้านตะวันออกตลอดทั้งด้านใต้ที่ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี และจังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ทางตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มคล้ายอ่างลาดชันจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ โดยมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านตลอดแนวที่ราบใจกลางของจังหวัดผ่านท้องที่อำเภอหล่มเก่า หล่มสัก เมืองเพชรบูรณ์ หนองไผ่ บึงสามพันวิเชียรบุรีและศรีเทพ

สภาวะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดเพชรบูรณ์ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไปกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์ มีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดจังหวัดเพชรบูรณ์ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมมีอากาศร้อน ออบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือ เดือนมกราคม

อุณหภูมิ

จังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง พื้นที่บางส่วนเป็นภูเขาและป่าไม้ ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน และฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น โดยทั้งปีอุณหภูมิเฉลี่ย 27.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.3 องศาเซลเซียส และมีอากาศร้อนที่สุดอยู่ในเดือนเมษายน เคยตรวจอุณหภูมิสูงสุดได้ 43.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2501 ส่วนฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น โดยเดือนธันวาคมมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 17.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำที่สุดของจังหวัดวัดได้ 2.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2498

ฝน

จังหวัดเพชรบูรณ์ บริเวณอำเภอเมืองมีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1133.4 มิลลิเมตร และมีฝนตก 122 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 205.7 มิลลิเมตร และมีฝนตก 19 วัน ส่วนบริเวณอำเภอหล่มสักมีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1043.1 มิลลิเมตร และมีฝนตก 117 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 198.1 มิลลิเมตร และมีฝนตก 20 วัน ส่วนบริเวณอำเภอวิเชียรบุรีมีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1220.6 มิลลิเมตร และมีฝนตก 107 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 246.1 มิลลิเมตร และมีฝนตก 18 วัน สำหรับปริมาณฝนมากที่สุดในวันของจังหวัด วัดได้ 191.1 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2517 ที่ อำเภอวิเชียรบุรี

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก และเคลื่อนมาทางตะวันตกผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา หรือลาว ก่อนเข้าสู่ประเทศไทย จึงทำให้พายุอ่อนกำลังลงอยู่ในชั้นพายุดีเปรสชัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย เนื่องจากลมแรงมากนัก แต่จะทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ในบางพื้นที่ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม โดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม เป็นระยะที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 63 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2556 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดเพชรบูรณ์ 16 ลูก และมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเข้ามาในเดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2505) เดือนสิงหาคม 1 ลูก (2534) เดือนกันยายน 6 ลูก (2512 (2), 2521, 2522, 2523, 2525) เดือนตุลาคม 8 ลูก (2504, 2506, 2507, 2509, 2510, 2524, 2528 2550)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดเพชรบูรณ์

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้จากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์ ซึ่งทำการตรวจสารประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติ ในคาบ 30 ปี

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่เลขที่ 329 ถ.สามัคคีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 มีที่ทำการอยู่หลังศาลากลางจังหวัด หรือที่ละติจูด 16 องศา 26 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 09 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 114 เมตร นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบูรณ์ยังมีสถานีอุตุนิยมวิทยา(กลุ่มงานอุตุนิยมวิทยาอุทก) อีก 2 สถานี คือ

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์(กลุ่มงานอุตุนิยมวิทยาอุทกหล่มสัก) ตั้งอยู่เลขที่ 20 ถ.วีจ ต.หล่มสัก อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ 67110 หรือที่ละติจูด 16 องศา 46 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 15 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 143 เมตร

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบูรณ์(กลุ่มงานอุตุนิยมวิทยาอุทกวิเชียรบุรี) ตั้งอยู่เลขที่ 696 ถ.บุศราคม ต.ท่าโรง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์ 67130 หรือที่ละติจูด 15 องศา 35 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 07 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 68 เมตร

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2556